

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการจัดระบบสารสนเทศ
งานพัฒนาบุคลากร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง

THE EXISTING CONDITIONS, PROBLEMS, AND NEEDS REGARDING THE
OPERATION OF THE INFORMATION SYSTEM FOR PERSONNEL
DEVELOPMENT AT DISTRICT PUBLIC HEALTH OFFICES,
PHATTHALUNG PROVINCE*

รานิ ชุ่นเซ่ง**

ผศ.ดร.จรัส อติวิทยากรณ์***

ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม****

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาอุปสรรคในการจัดระบบสารสนเทศงานพัฒนาบุคลากร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง (2) เพื่อศึกษาความต้องการในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการงานพัฒนาบุคลากร ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทั้งหมดที่ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง จำนวน 95 คน ซึ่งมีทั้งหมด 11 หน่วยงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติ จำนวน 22 คน คัดเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้ (1) เป็นสาธารณสุขอำเภอ (2) เป็นผู้รับผิดชอบ ทำหน้าที่งานข้อมูลพัฒนาบุคลากร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์จะแบ่งด้วยกัน 2 ชุด คือ (1) แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 30 ข้อ (2) แบบสัมภาษณ์กลุ่มปฏิบัติงาน จำนวน 33 ข้อ

*ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.

**นิสิตปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.

***ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.

****กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศสถานพัฒนาบุคลากร (1) การเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านงานการศึกษา งานฝึกอบรม และงานวิชาการบันทึกโดยใช้โปรแกรม HRD 2006 ปัญหาส่วนใหญ่พบว่า ผู้รับผิดชอบงานพัฒนาบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบสารสนเทศ ขาดการติดต่อประสานงาน ระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติและคอมพิวเตอร์ยังมีไม่เพียงพอ (2) การเก็บรักษาข้อมูล มี 3 ลักษณะ คือ สำเนาหนังสือ สมุดบันทึกและในเครื่องคอมพิวเตอร์คือ งานฝึกอบรม จะเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ งานการศึกษา จะเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์และสมุดบันทึกและงานวิชาการจะเก็บในสมุดบันทึก ซึ่งจะมีการรักษาความปลอดภัยด้วยการใช้เลขรหัส 13 หลัก ปัญหาพบว่า การเก็บรักษาข้อมูลยังไม่เป็นระบบ (3) การประมวลผล ข้อมูลทั้ง 3 งานนั้นจะประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์และมือควบคู่กัน ปัญหาพบว่า ผู้รับผิดชอบงานพัฒนาบุคลากรยังขาดทักษะและความรู้ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล (4) การนำเสนอข้อมูล/การนำไปใช้ประโยชน์ด้านงานการศึกษา งานฝึกอบรม งานวิชาการ จะนำเสนอข้อมูลในหนังสือรายงาน ประจำปี แผ่นพับ เอกสารรวมเล่มของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปัญหาพบว่า ผู้รับผิดชอบงานพัฒนาบุคลากร ยังขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการนำเสนอข้อมูล โดยการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

2. ความต้องการในการจัดระบบสารสนเทศสถานพัฒนาบุคลากร (1)การเก็บรวบรวมข้อมูล ควรกำหนดแบบบันทึกข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและจัดระบบเครือข่ายของข้อมูลให้เชื่อมโยงกับหน่วยงานต่างๆ ได้ และสามารถตรวจสอบข้อมูล ได้ทุกขั้นตอนด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย (2) การเก็บรักษาข้อมูล ควรเก็บรักษาข้อมูลไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์และมีรหัสผ่าน (3) การประมวลผลข้อมูล ควรใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพ สามารถประมวลผลได้โดยใช้โปรแกรม HRD 2006 ที่สามารถประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ได้ครบถ้วน ตามความต้องการ และควรพัฒนาผู้รับผิดชอบงานพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในเรื่อง การประมวลผลอีกด้วย (4) การนำเสนอข้อมูล/การนำไปใช้ประโยชน์ควรนำเสนอข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ แล้วจัดทำเป็นเอกสาร ประกอบการนำเสนอและพัฒนาผู้รับผิดชอบงานพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เรื่องเทคนิคการนำเสนอข้อมูล/สารสนเทศเพิ่มเติมด้วย

คำสำคัญ งานพัฒนาบุคลากร การจัดระบบสารสนเทศ

ABSTRACT

The objectives of this research study were (1) to study the existing conditions and problems of the operation of the information system for personnel development at District Public Health Offices, Phatthalung Province, and (2) to study the needs for the operation of the information system for personnel development at District Public Health Offices, Phatthalung Province.

The population of this research consisted of all the personnel serving in District Public Health Offices, Phatthalung Province, numbering 95 from 11 work units.

The research sample, by means of purposive sampling, was made up of 22 people from a group of administrators and a group of operators with the following attributes: (1) district public health officers, and (2) persons in charge of personnel development data at District Public Health Offices, Phatthalung Province.

The research instruments consisted of two interview forms: (1) a 35-item interview form for administrators, and (2) a 38-item interview form for operators.

The research findings were as follows.

1. The existing conditions and problems of the operation of the information system for personnel development were these. (1) Regarding the collection of data for education, training, and academic work as recorded by HRD 2006 program, the problems were the lack of knowledge and understanding of information system on the part of those responsible for personnel development, absence of coordination between administrators and operators, and an inadequate number of computers. (2) Three types of data storage: copying, notebook, and in-computer storage were used as follows: in-computer storage for training data, in-computer and notebook storage for data on education, and notebook storage for data on academic work, secured by the use of a 13-digit code, the problem being unsystematic data storage. The data compilation for the three tasks was carried out by computer as well as manually, the problem being the lack of skill in and knowledge of data compilation and analysis on the part of those responsible for personnel development. (4) The data presentation and utilization for education, training, and academic work appeared in annual reports, brochures, and collections put out by District Public Health Offices, the problem being the lack of knowledge and understanding as well as skill regarding data presentation through modern technology on the part of those responsible for personnel development.

2. The needs for the operation of the information system for personnel development were as follows. (1) For data collection, data-recording forms should adhere to the same standard, with a system of data network to be organized so as to link various offices and to check data at every stage by means of modern technology. (2) In-computer data storage should be effected, with an access code. (3) For data compilation, a computer of quality should be used with the capacity of data compilation by HRD 2006 program for complete data compilation and analysis as needed, plus the fact that the persons responsible for personnel development should be educated on data compilation. (4) Regarding data presentation and utilization, data should be presented via a computer program, with documents made to accompany the presentation, and those responsible for personnel development should themselves be developed in further knowledge of techniques of data/information presentation.

ภูมิหลัง

ในยุคโลกาภิวัตน์ วิทยาการด้านคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทมากขึ้น มีการตื่นตัวในเรื่องระบบสารสนเทศในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งด้านหนึ่งที่สำคัญ คือ การนำระบบสารสนเทศไปใช้ในการบริหารงาน พัฒนาศักยภาพคนในองค์กร เนื่องจากมนุษย์เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุด ที่มีผลต่อความเจริญและความอยู่รอดขององค์กร มนุษย์เปรียบเสมือนหัวใจที่จะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนด

ดังนั้นการขาดข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์ที่จำเป็นหรือได้รับข้อมูลที่ล่าช้า อาจสร้างความเสียหายแก่องค์กร สิ่งเหล่านี้จึงเป็นบ่อเกิดแห่งการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เรียกว่าระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคล ในขณะนี้ ประเทศไทยได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) เข้ามาใช้เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศเป็นการสานต่อจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8-9 ในส่วนของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วยนโยบาย 8 ด้าน หนึ่งในด้านแปดนั้น คือ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในหน่วยงานรัฐ ตลอดจนนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสมมาใช้เพื่อประสิทธิภาพการบริหารงาน

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง เป็นหน่วยงานราชการสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีการนำระบบสารสนเทศด้านพัฒนากำลังคน โดยใช้โปรแกรมจัดการฐานข้อมูล Microsoft Access ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตหรือระบบอินทราเน็ต โดยใช้ www.tmp.go.th ผู้ใช้ต้องติดตั้งเว็บเบราว์เซอร์ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ใช้งานก่อน ป้อนรหัสเข้าไปเพื่อลงโปรแกรม HRD 2006 ซึ่งเป็นโปรแกรมข้อมูลการพัฒนาบุคลากร การทำงานของระบบสารสนเทศด้านการพัฒนา เพื่อให้ผู้รับผิดชอบงานพัฒนาบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง ได้ใช้ฐานข้อมูลเดียวกันในการจัดเก็บ ข้อมูลพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ หลังจากใช้โปรแกรมไประยะหนึ่งพบว่าเกิดปัญหาเกี่ยวกับการใช้โปรแกรม ทั้งการจัดรูปแบบการทำงานของระบบสารสนเทศที่ไม่ชัดเจน การประมวลผล ได้แก่ การจัดเรียงข้อมูล การจัดกลุ่มมีปัญหาแยกฝ่ายไม่ได้ การเก็บรักษาข้อมูล ปัญหากำหนดรหัสยาก ฯลฯ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับระบบสารสนเทศงานพัฒนาบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง โดยจะศึกษาถึงระบบสารสนเทศ 4 ขั้นตอน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การรักษาข้อมูล การประมวลผล และการนำเสนอข้อมูล-การนำไปใช้ประโยชน์ ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำหรับ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง เพื่อทราบความต้องการการพัฒนาระบบสารสนเทศและเป็นแนวทางให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง นำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระบบสารสนเทศงานพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาอุปสรรคในการจัดระบบสารสนเทศในงานพัฒนาบุคลากร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง
2. เพื่อศึกษาความต้องการการจัดระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการงานพัฒนาบุคลากรของสำนักงานสาธารณสุข อำเภอ จังหวัดพัทลุง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้อมูลที่ได้จะนำไปสู่การพัฒนาสารสนเทศ งานพัฒนาบุคลากร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง เพื่อข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ระบบสารสนเทศของระบบงานข้อมูลด้านการพัฒนากำลังคน งานพัฒนาบุคลากร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง
2. เป็นแนวทางให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง นำผลการศึกษานี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระบบสารสนเทศของระบบข้อมูลด้านการพัฒนา กำลังคนที่เหมาะสมต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานระบบสารสนเทศและความต้องการในการจัดรูปแบบระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการพัฒนานุเคราะห์ ของสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง โดยศึกษาเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศ 4 ขั้นตอน คือ (1) การเก็บรวบรวมข้อมูล (2) การเก็บรักษาข้อมูล (3) การประมวลผล (4) การนำเสนอข้อมูล-การนำไปใช้ประโยชน์

ขอบข่ายงานพัฒนานุเคราะห์ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง

1. งานการศึกษา
2. งานฝึกอบรม
3. งานวิชาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรทั้งหมดที่ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง จำนวน 95 คน ซึ่งมีทั้งหมด 11 หน่วยงาน ได้แก่ 1) สสอ.เมืองพัทลุง 2) สสอ.บางแก้ว 3) สสอ.เขาชัยสน 4) สสอ.ตะโหมด 5) สสอ.ป่าบอน 6) สสอ.ปากพะยูน 7) สสอ.กงหรา 8) สสอ.ควนขนุน 9) สสอ.ศรีบรรพต 10) สสอ.ป่าพะยอม 11) สสอ.ศรีนครินทร์

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติ จำนวน 22 คน คัดเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้ (1) เป็นหัวหน้างานพัฒนานุเคราะห์ (2)เป็นผู้รับผิดชอบ ทำหน้าที่งานข้อมูลพัฒนานุเคราะห์ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง

3. เครื่องมือการวิจัย

- การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant interview) โดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Informal Interview) และในการสัมภาษณ์ใช้แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการสัมภาษณ์ จะแบ่งด้วยกัน 2 ชุด คือ

1. แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ
 - 1.1 ส่วนที่ 1 สัมภาษณ์สถานะภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 5 ข้อ
 - 1.2 ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการ พัฒนานุเคราะห์ ด้านสาธารณสุข ระดับอำเภอ จำนวน 30 ข้อ
2. แบบสัมภาษณ์กลุ่มปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ
 - 2.1 ส่วนที่ 1 สัมภาษณ์สถานะภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 5 ข้อ
 - 2.2 ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนานุเคราะห์ ด้านสาธารณสุข ระดับอำเภอ จำนวน 33 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงสภามหาวิทยาลัยพะเยา จังหวัดพิจิตร ทั้งหมด 11 หน่วยงาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมแบบสัมภาษณ์และตารางนัดหมายเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยจากแถบบันทึกเสียง จัดบันทึก ดำเนินการอ่าน แยกรายละเอียดของข้อมูลให้สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดไว้แล้วสรุปการวิเคราะห์ในภาพรวม จากนั้นสรุปผลอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ นำเสนอข้อมูลในเชิงพรรณนาบรรยายความ

สรุปผล

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศงานพัฒนาบุคลากร

1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล สภาพปัจจุบันการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านงานพัฒนาบุคลากร สำนักงานสภามหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบด้วยข้อมูลที่สำคัญ (1) ข้อมูลการฝึกอบรม เพิ่มเติมข้อมูลเนื้อหาวิชา ที่ฝึกอบรม จำนวนครั้งที่อบรมในรอบ 1 ระบุว่าสามารถนำไปปรับปรุงในงานใดบ้าง (2) ข้อมูลการศึกษา เพิ่มเติมข้อมูลระยะเวลาที่ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตรและชื่อปริญญา (3) ข้อมูลวิชาการ เพิ่มเติมข้อมูลความต้องการของการพัฒนารูปแบบ/วิธีการพัฒนาและสิ่งที่จะได้รับการพัฒนา

ปัญหาเกิดจากผู้รับผิดชอบงานขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานระบบสารสนเทศ/การใช้โปรแกรมบันทึกข้อมูล

1.2 การเก็บรักษาข้อมูล สภาพปัจจุบันเก็บรักษาข้อมูลมี 3 ลักษณะ คือ ในรูปของสำเนาหนังสือในสมุดบันทึก (แฟ้มเอกสาร) ในเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้ห้องคอมพิวเตอร์ในงานพัฒนาบุคลากรเป็นสถานที่ปฏิบัติงาน กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยด้วยการใช้เลขรหัส 13 หลักเพื่อเข้าโปรแกรม

ปัญหาโปรแกรมที่ใช้ขาดประสิทธิภาพ จัดเก็บข้อมูลได้ไม่ครบถ้วน การจัดเก็บรักษาข้อมูลที่ไม่เป็นระบบ ข้อมูลยังกระจัดกระจาย ไม่ได้จัดเก็บในแหล่งเดียวกัน

1.3 การประมวลผลข้อมูล สภาพปัจจุบันการประมวลผลด้วยมือและระบบคอมพิวเตอร์ควบคู่กัน เกิดจากความต้องการของผู้บริหาร เพื่อใช้ในการตัดสินใจ

ปัญหาผู้รับผิดชอบงานขาดทักษะและความรู้ทักษะในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

1.4 การนำเสนอข้อมูล/การนำไปใช้ประโยชน์ สภาพปัจจุบันการนำเสนอข้อมูลอยู่ในรูปของเอกสารเสนอในหนังสือรายงานประจำปี

ปัญหาผู้รับผิดชอบงานขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการนำเสนอข้อมูล โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและจำนวนข้อมูลที่มีปริมาณมากทำให้เกิดความล่าช้าและขาดความกระชับในการนำเสนอข้อมูล

2. ความต้องการในการจัดระบบสารสนเทศงานพัฒนาบุคลากร

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ควรกำหนดแบบบันทึกที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับโปรแกรมที่ใช้อยู่ จัดระบบเครือข่ายข้อมูลที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้

2.2 การเก็บรักษาข้อมูล ควรเก็บรักษาข้อมูลไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์และกำหนดรหัสผ่าน เก็บไว้ในแผ่นดิสก์หรือจัดเก็บในแฟ้มเอกสารที่แยกประเภทของข้อมูลไว้เป็นหมวดหมู่

2.3 การประมวลผลข้อมูล ควรใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพสามารถประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลได้ครบถ้วนตามที่ต้องการ

3.4 การนำเสนอข้อมูล/การนำไปใช้ประโยชน์ ควรนำเสนอโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ จัดทำเป็นเอกสารประกอบการนำเสนอและพัฒนาผู้รับผิดชอบงานให้มีความรู้เทคนิคการนำเสนอข้อมูล

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศงานพัฒนาบุคลากร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพิจิตร จากการศึกษาพบประเด็นสำคัญตั้งแต่ การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลการฝึกอบรม ข้อมูลการศึกษา ข้อมูลวิชาการ ซึ่งข้อมูลมีในโปรแกรม HRD 2006 จากการศึกษาพบว่าใน โปรแกรม HRD 2006 ที่เกี่ยวกับ ข้อมูลการฝึกอบรมต้องเพิ่มเติมข้อมูลด้านเนื้อหาวิชาที่ฝึกอบรม จำนวนครั้งที่อบรมในรอบ 1 ระบุว่า สามารถนำไปปรับปรุงในงานใด ส่วนข้อมูลการศึกษานั้นต้องเพิ่มเติมข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตร ชื่อปริญญาระดับการศึกษา ข้อมูลวิชาการ ต้องเพิ่มเติมข้อมูลเกี่ยวกับด้านนโยบาย ความต้องการของหน่วยงานในการพัฒนารูปแบบ/วิธีการพัฒนา การเก็บรักษาข้อมูลควรจัดเป็นหมวดหมู่ แยกประเภทข้อมูลเพื่อง่ายต่อการค้นหา และรักษาความปลอดภัยของข้อมูลด้วยการใช้รหัสเลข 13 หลัก ก่อนเข้าโปรแกรม การประมวลผลจะมีประมวลผลด้วยมือและระบบคอมพิวเตอร์ควบคู่กัน และเกิดตาม ความต้องการของผู้บริหาร เพื่อประกอบการวางแผนและกำหนดนโยบาย การพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับ นโยบายของกระทรวงสาธารณสุข และการนำเสนอข้อมูลในรูปของเอกสาร เสนอในหนังสือรายงาน ประจำปีและ ปัญหาเกิดจากระบบงานของระบบสารสนเทศทั้ง 4 ด้าน และในขอบข่ายงานการศึกษา งาน ฝึกอบรม และงานวิชาการ ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากผู้รับผิดชอบงานพัฒนาบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการ ดำเนินงาน ระบบสารสนเทศและปัญหาเกี่ยวกับโปรแกรมที่ใช้ยังไม่เป็นระบบ ปัญหาที่พบน้อยคือ เครื่องคอมพิวเตอร์ยังมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาถึงจุดปัญหาหาก ต้องมองตั้งแต่ระดับนโยบาย จากส่วนกลาง ว่ากำหนดนโยบายระบบสารสนเทศให้ชัดเจนมายังระดับอำเภอ จากการศึกษาพบว่าไม่มีการ กำหนดนโยบาย เพื่อรองรับระบบสารสนเทศในงานพัฒนาบุคลากร ในเบื้องต้นถึงสาเหตุการกำหนด นโยบายระบบสารสนเทศด้านงาน พัฒนาบุคลากรกำลังขาดความชัดเจนสอดคล้องกับการศึกษาของ ดำรง จันทรีเยี่ยม (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในสถาบันพระบรมราชชนกและสรุปไว้ว่า การจัดระบบสารสนเทศของสถาบันพระบรมราชชนกยังเป็นขั้นของการเริ่มต้นงาน ปัญหาที่พบ ได้แก่ การขาดแคลนผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ รวมทั้งขาดแนวปฏิบัติในการจัดระบบ ข้อมูล สารสนเทศที่ชัดเจน ซึ่งมีข้อเสนอว่าควรกำหนดนโยบายการพัฒนาการจัดระบบ ให้อยู่ในแผนแม่บท เทคโนโลยีสารสนเทศ ของสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2537) ได้กำหนดการพัฒนากระบบข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้และมีการเชื่อมโยง เครือข่ายข้อมูลเข้าด้วยกันตั้งแต่ระดับกรมถึงระดับโรงเรียน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะจัดเก็บแหล่งที่มา ทั้งชั้นตอนและช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล ซึ่งโรงเรียนได้กำหนดวันจัดเก็บข้อมูลวันที่ 10 มิถุนายน ของทุกปีทำให้เกิด ความชัดเจนและการปฏิบัติที่เป็นไปใน ทิศทางเดียวกัน ซึ่งควบคู่กับผลการศึกษาของดำรง จันทรีเยี่ยม(2542 : บทคัดย่อ) การกำหนดนโยบายด้านการศึกษาแสดงปัญหา ระบบที่ไม่ชัดเจนมีข้อให้คิดกับผู้ใช้ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศมีข้อจำกัดสามารถประยุกต์ใช้ได้ดีในกระบวนการทำงานซึ่งคงที่ โดยเฉพาะงานที่เป็น เนื้อหาที่ต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์ ระบบที่ตอบสนองความต้องการได้ทุกอย่าง (ประเวศ มหารัตน์สกุล, 2543 :

18) เช่น งานข้อมูลด้านงานพัฒนาบุคลากรมีรายละเอียดในความคิดเห็น ความรู้สึก ข้อคิดผู้ใช้ต้องการเปลี่ยนแปลง โปรแกรมอยู่ตลอดเวลา การรักษาข้อมูล งานการศึกษา งานฝึกอบรม และงานวิชาการยังไม่มีหน่วยงานใดกำหนด มาตรฐานการรักษาความปลอดภัยให้กับข้อมูลนอกเหนือจากการใช้เลขรหัส 13 หลักเพื่อเข้าโปรแกรม จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานว่าไม่ถือเป็นความลับคิดว่าเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญเท่าใดนัก ในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่าการให้ความสำคัญของข้อมูลสำหรับการจัดระบบสารสนเทศ ว่าด้วยความปลอดภัยของข้อมูลนั้นนอกจากจะหมายถึงการ ปกป้องให้ข้อมูลนั้นเป็น ความลับแล้วยังรวมถึงการทำให้ข้อมูล นั้นมีความสมบูรณ์ถูกต้อง ปกป้องไม่ให้ผู้อื่นที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้ามาอ่าน จากสภาพการจัดระบบ สารสนเทศ จะเห็นว่า หน่วยงานให้ความสนใจในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลยังมีน้อย แต่ข้อมูลก็ควรได้รับการคุ้มครองสิทธิในด้านความปลอดภัยเช่นเดียวกันกับจรรยาบรรณ แก้วกึ่งวาล (2547 : 43) กล่าวว่า ควรคำนึง ถึงการเก็บข้อมูลในระยะยาว และระบบปลอดภัยของข้อมูลจัดเก็บอย่างเป็นระบบ เพื่อลดการเกิดปัญหาต่างๆ ที่จะตามมาเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูล เช่นนำข้อมูลของบุคคลไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย ดังนั้นการจัดระบบสารสนเทศขึ้นมาใช้ในองค์กรเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริหารและ ผู้ปฏิบัติควรมีความรับผิดชอบ ที่จะตรวจสอบและรักษาข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ดีมีความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้สามารถนำไป ใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างแท้จริง

2. ความต้องการในการจัดระบบสารสนเทศงานพัฒนาบุคลากร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง

จากการศึกษาจะเห็นว่า สภาพปัจจุบัน ปัญหาที่เกิดขึ้นผู้รับผิดชอบงานที่ต้องรับผิดชอบเพียงคนเดียว ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานระบบพัฒนาบุคลากรได้อย่างเต็มที่ ในมุมมองผู้ปฏิบัติต่างมีความเห็นที่สอดคล้อง กันว่าความต้องการให้มีคณะทำงานที่เป็นรูปธรรม ในหลักการจัดระบบสารสนเทศเป็นการทำงานที่มีความ ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน หากเริ่มต้นด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ขาดความสมบูรณ์ ความถูกต้อง เพื่อให้ได้ข้อมูล และสารสนเทศที่ดีต้องทำงานประสานกันงานจะดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประ โยชน์สูงสุด ในทัศนะของผู้วิจัยเห็นด้วยกับความคิดของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติว่าการทำงาน เป็นทีมควรนำมาเป็นหลักใน การปฏิบัติงานของระบบสารสนเทศ ทั้งนี้การพัฒนาศักยภาพของแต่ละคนจะสำเร็จได้นั้น ผู้วิจัยมองว่าเกิดจาก ความร่วมมือของ 3 องค์ประกอบ คือ หน่วยงาน ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติเองสอดคล้องกับแนวคิดขององค์กร แห่งการเรียนรู้ของ (Senge, 1999 : 28) ที่ประกอบด้วย 5 ประการ คือ การคิดอย่างเป็นระบบ คนมีความ เชี่ยวชาญเป็นพิเศษที่ใฝ่รู้ มีการมองโลกตามความเป็นจริงคนในองค์กร มีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน และมีความเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเปรียบเทียบถึงความต้องการในการจัดระบบสารสนเทศ งานพัฒนาบุคลากรระหว่าง กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติของสาธารณสุขจังหวัด
2. ควรศึกษาถึงแนวโน้มความพึงพอใจในการใช้โปรแกรม HRD 2006 ของบุคลากรสาธารณสุขอำเภอ จังหวัดพัทลุง
3. ควรมีการประเมินผลระบบสารสนเทศของสาธารณสุข เมื่อมีการใช้ระยะหนึ่ง เพื่อดูการพัฒนา ระบบสารสนเทศ

4. ควรศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาระบบสารสนเทศในงานในแต่ละสาขารณสุขจังหวัด เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนางานในระดับประเทศต่อไปอย่างต่อเนื่อง
5. ควรศึกษาวิจัยถึงความคุ้มค่าหรือประสิทธิภาพในผลงานการพัฒนาบุคลากรที่เกิดจากการนำระบบสารสนเทศมาใช้กับระบบข้อมูลด้านงานพัฒนาบุคลากร

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ธิดา ถาวรพุทธิรักษ์. (2544). การจัดทำระบบสารสนเทศการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การธุรกิจเอกชน. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต โครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. (2543). การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี.
- ผองจิตต์ พิทักษ์ภกร. (2541). ข้อมูลด้านการพัฒนากำลังคนของหน่วยงานในสถาบันพระบรมราชชนก. **สาระพัฒนา 2**. สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.นนทบุรี : ยุทธรินทร์การพิมพ์. 1-20.
- พยอม วงศ์สารศรี. (2542). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. (2543). **คู่มือปฏิบัติโครงการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ แก่ข้าราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรี**. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ฯ.
- ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. (2543). **รายงานการวิจัยเรื่อง “ไอทีเพื่อการปฏิรูปภาครัฐ”** กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ฯ.
- สมชาย เลิศวิเศษธีรกุล. (2541). ระบบข้อมูลการบริหารทรัพยากรมนุษย์ . **การบริหารคน**. 19,3 (กรกฎาคม-กันยายน) : 46-54.
- Senn, Jame A. (1999). **Information Systems in Management**. California : Wasswarth.